

MOTYVUOTA IŠVADA
DĖL KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS
VŠĮ KLAIPĖDOS MIESTO POLIKLINIKOJE

2021 m. rugsėjo 6 d.

Vadovaujantis *Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu Nr. IX-904, Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos aprašu*, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601, *Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijomis*, patvirtintomis Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170 ir siekdami nustatyti VŠĮ Klaipėdos miesto poliklinikos (toliau – Poliklinikos), kurio steigėjas yra Klaipėdos miesto savivaldybė, veiklos sritis, kuriose galimai egzistuoja įstaigos veiklą veikiantys išoriniai ir (ar) vidiniai ir (ar) individualūs rizikos veiksniai, galintys sudaryti galimybes atsirasti korupcijai, įstaigoje buvo atliktas korupcijos pasireiškimo tikimybės (toliau – KPT) nustatymas.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą atliko Poliklinikoje už korupcijos prevenciją ir jos kontrolę atsakinga Sandra Deksnytė.

Analizuota sritis: Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas mokamų paslaugų teikimo srityje.

Analizuotas laikotarpis: 2020 m. rugpjūčio 1 d. – 2021 m. rugpjūčio 1 d.

ANALIZĖS REZULTATAI

Vertinimo metodika:

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas buvo vykdytas šiais metodais: teisės aktų ir dokumentų turinio analizė, bendraujant su atsakingais darbuotojais žodžiu, viešai prieinamos informacijos stebėjimas bei analizavimas.

Analizuotų ir vertintų teisės aktų ar kitų dokumentų sąrašas:

Vadovaujamasi Lietuvos Respublikos 1998-12-01 Sveikatos įstatymo Nr. VIII-946 (Valstybės žinios, 1998, Nr.112-3099) 11-ojo straipsnio 1-ojo punkto 4-ąja dalimi ir 2-ojo punkto 2-ąja dalimi bei Sveikatos apsaugos ministro įsakymais:

- 1996-03-26 Nr.178 „Dėl valstybės ir savivaldybių remiamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų kainyno patvirtinimo“.
- 1999-07-30 Nr.357 „Dėl mokamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų sąrašo kainų nustatymo ir jų indeksavimo tvarkos bei šių paslaugų teikimo ir apmokėjimo tvarkos“.

- 2000-05-31 Nr.301 „Dėl profilaktinių sveikatos tikrinimų sveikatos priežiūros įstaigose“ bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-07-16 nutarimu Nr.1145 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999-05-07 nutarimo Nr.544 „Dėl darbų ir veiklos sričių, kuriose leidžiama dirbti asmenims tik iš anksto pasitikrinusiems ir vėliau periodiškai besitikrinantiems sveikatą dėl užkrečiamų ligų sąrašo ir šių asmenų sveikatos tikrinimo tvarkos“ dalinio pakeitimo“.
- 2014-09-01 Nr.V-939 „Dėl valstybės ir savivaldybių remiamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų kainyno patvirtinimo“ pakeitimo“.
- 2015-07-10 Nr.V-856 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos 1996-03-26 įsakymo Nr. 178 „Dėl Valstybės ir savivaldybių remiamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų kainyno patvirtinimo“ pakeitimo“.
- 2020-02-24 VšĮ Klaipėdos miesto poliklinikos vyriausiojo gydytojo įsak. Nr.12 „Vidaus tvarkos taisyklės“.
- 2018-08-01 VšĮ Klaipėdos miesto poliklinikos vyriausiojo gydytojo įsak. 28 „Dėl mokamų paslaugų teikimo“.
- VšĮ Klaipėdos miesto poliklinikos kiekvieno skyriaus Darbo organizavimo tvarkose yra numatytas mokamų paslaugų teikimas pacientams, vadovaujantis 2018-08-01 vyriausiojo gydytojo įsak. Nr. 28 „Dėl mokamų paslaugų teikimo“.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas buvo vertintas pagal Korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 3 dalyje pateiktus kriterijus. Atlikus korupcijos pasireiškimo tikimybės analizę nustatyta, kad korupcijos pasireiškimo tikimybė egzistuoja, nes atitinka 3,4,5 punktuose nurodytus kriterijus:

1. Padaryta korupcinio pobūdžio nusikalstama veika.

Gavus skundą dėl galimos korupcijos įstaigoje, pakartotinai buvo atliktas korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas mokamų paslaugų srityje. Išanalizavus skundą korupcijos pažeidimų nenustatyta.

Per analizuojamąjį laikotarpį Poliklinikos veikloje nebuvo užfiksuoti Korupcijos prevencijos įstatymo Nr. IX-904 2 straipsnio 2 dalyje nurodytų korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų atvejai. Taip pat nebuvo užfiksuoti teisės pažeidimai, už kuriuos numatyta administracinė, tarnybinė (drausminė) ar kitokia teisinė atsakomybė.

Poliklinikoje sudarytos galimybės darbuotojams, pacientams ar kitiems asmenims kreiptis ir informuoti Poliklinikos vyr. gydytoją ir darbuotoją, atsakingą už korupcijos prevenciją ir jos kontrolę, apie galimas korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas ar kitus tapataus pobūdžio, tačiau mažiau pavojingus teisės pažeidimus.

Kreiptis ir informuoti galima: telefonu 8 (46) 496739 bei el. paštu netyliu@klaipedospoliklinika.lt. Šie kontaktai skelbiami viešai Poliklinikos stenduose bei Poliklinikos internetinėje svetainėje www.klaipedospoliklinika.lt.

2. Pagrindinės funkcijos yra kontrolės ar priežiūros vykdymas.

VšĮ Klaipėdos miesto poliklinika yra sveikatos priežiūros paslaugas teikianti gydymo įstaiga. Poliklinikai nesusteikti įgaliojimai vykdyti veiklą, skirtą prižiūrėti, kaip jiems nepavaldūs fiziniai ir (ar) juridiniai asmenys laikosi įstatymų, kitų teisės aktų reikalavimų atitinkamoje valdymo srityje, ar vykdyti kontrolės funkcijas, nesusijusias su Poliklinikos vidaus administravimu.

3. Atskirų valstybės tarnautojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka bei atsakomybė nėra išsamiai reglamentuoti.

Atlikus veiksmus ir veiklos srities analizę pagal anksčiau minėtus teisės aktus – neatitikimų nenustatyta. Mokamų paslaugų teikimas Poliklinikoje atitinka minėtų teisės aktų reikalavimus - gydytojais, teikdami mokamas paslaugas pacientams vadovaujasi aukščiau nurodytais dokumentais.

VšĮ Klaipėdos miesto poliklinikoje teikiamos šios mokamos paslaugos:

- ne medicinos,
- visuomenės sveikatos priežiūros,
- asmens sveikatos priežiūros.

Už mokamų paslaugų teikimo organizavimą Poliklinikoje atsakinga vyriausiojo gydytojo pavaduotoja bendriems reikalams.

Poliklinikos vyriausioji buhalterė įpareigota organizuoti kasos darbą ir užtikrinti įstaigos padaliniuose (ambulatorijose) už mokamas paslaugas surinktų pinigų įnešimą į Poliklinikos buhalterijos kasą.

Už mokamas paslaugas pacientai pagal patvirtintus įkainius užsimoka kasoje, pateikiant kasininkei Poliklinikos vyriausiojo gydytojo 2004-08-20 įsakymu Nr.61 patvirtintą *mokamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų apskaitos lapą* (toliau – *apskaitos lapas*), kuriame parašyta paslaugos pavadinimas, jos kodas, kaina, paslaugų skaičius, bendra suma. Šią informaciją ant apskaitos lapo gydytojas surašo siunčiančiam paslaugą atlikti asmeniui ir supažindina su ja pacientą jam pasirašant.

Poliklinikos kasininkė privalo atiduoti pacientui čekį su procedūros kodu, vienos procedūros kaina, procedūrų skaičiumi ir bendra suma. Ant apskaitos lapo uždėti spaudą „*Apmokėta*“, pasirašyti, užrašyti čekio numerį ir sumokėtą sumą.

Mokamas tyrimas, paslauga ar procedūra teikiama pacientui tik pateikus apskaitos lapą su kasininkės padarytomis žymomis.

4. Veikla yra susijusi su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių

suteikimu ar apribojimu.

Lietuvos Respublikos Konstitucijos 53 straipsnyje skelbiama: *“Valstybė rūpinasi žmonių sveikata ir laiduoja medicinos pagalbą bei paslaugas žmogui susirgus. Įstatymas nustato piliečiams nemokamos medicinos pagalbos valstybinėse gydymo įstaigose teikimo tvarką”*.

Medicinos pagalbos teikimo tvarką reglamentuoja Sveikatos sistemos, Sveikatos draudimo, Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymai, Sveikatos apsaugos ministerijos įsakymai, Poliklinikos vidaus tvarkos taisyklės.

VšĮ Klaipėdos miesto poliklinikoje teikiamos šios nemokamos asmens sveikatos priežiūros paslaugos:

- Būtinoji medicinos pagalba. (Būtiniosios medicinos pagalbos, t.y. ligų ir patologinių būklių, kurioms esant medicinos pagalba teikiama nemokamai, sąrašas patvirtintas Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministro 2004-04-08 įsakymu Nr. V-208 *“Dėl būtiniosios medicinos pagalbos ir būtiniosios medicinos pagalbos paslaugų teikimo tvarkos bei masto patvirtinimo”* ir jo pakeitimais ir papildymais.)

- Apdraustiems privalomuoju sveikatos draudimu pagal sutartyje su teritorine ligonių kasa numatytas paslaugų apimtis:

Pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros paslaugos, prisirašiusiems prie Poliklinikos. Pacientas, dėl sveikatos būklės negalintis atvykti į Polikliniką (trauma, vėmimas, viduriavimas, širdies skausmas, širdies ritmo sutrikimas, pilvo skausmai, galvos svaigimas, aukšta temperatūra (daugiau 38°C), 20 % darbingi ir pacientai, kuriems pripažintas nuolatinės slaugos poreikis) gali išsikviesti Poliklinikos gydytoją į namus, užregistravęs iškvietimą telefonu jo registratūroje. Laikino nedarbingumo ekspertizė.

- Odontologinės priežiūros (pagalbos) ir/ar burnos priežiūros paslaugos: bendrosios praktikos gydytojo odontologo, gydytojo odontologo padėjėjo. Sutartį su VšĮ Klaipėdos miesto poliklinika sudariusiems pacientams gydytojo odontologo paslaugos yra nemokamos – pacientai moka tik už sunaudotas medžiagas. Nesudariusiems sutarties su įstaiga – paslaugos ir medžiagos yra mokamos. Nemokamos odontologinės paslaugos teikiamos vaikams ir paaugliams iki 18m. amžiaus bei socialiai remtiniams asmenims, kai jie pateikia gyvenamosios vietos savivaldybės socialinės paramos skyriaus atitinkamą pažymą (LR SAM 2008 m. gegužės 23 d. įsak. Nr. V-483).

- Nemokamos sveikatos priežiūros paslaugos teikiamos gyventojams prisirašiusiems prie įstaigos ir pateikusiems šiuos dokumentus: asmens pasą, (tapatybės kortelę arba gimimo liudijimą asmenims iki 16 metų amžiaus), pensininko pažymėjimą, neįgalumo pažymėjimą, galiojantį darbo biržos pažymėjimą.

- Vadovaujantis medicinos norma MN 14:2005 „Šeimos gydytojas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ ir „Neinfekcinių ligų profilaktikos ir kontrolės tvarka“ VšĮ Klaipėdos miesto poliklinikoje atliekami šie nemokami tyrimai: bendras kraujo tyrimas, šlapimo tyrimas juostele (su analizatoriumi), glikemijos kiekio kraujyje nustatymas, cholesterolio kiekio kraujyje nustatymas, elektrokardiograma, kalis natriis, kreatininas. Esant neaiškiai diagnozei, pacientams sergant lėtinėmis ligomis, dispanceriniams pacientams atliekami šie tyrimai: alanininė transaminazė (ALAT), asparagininė transaminazė (ASAT), šarminė fosfatazė (ŠF) ir gama-gliutamil transferazė (GGT), bilirubinas, tireotropinis hormonas (TTH) ir laisvas tiroksinas (FT4), mikroalbumino kiekis šlapime, lipidograma, šlapimo rūgštis, geležies kiekio kraujyje tyrimas atliekamas įtariant geležies stokos mažakraujystę, diagnozės patikslinimui ir ligos nustatymui, bei baigus gydymą geležies preparatais.

- Vykdomos valstybės finansuojamos prevencinės programos: gimdos kaklelio piktybinių navikų (paslauga atliekama 25 - 60 m. moterims vieną kartą per 3 metus); atrankinės mamografinės patikros dėl krūties vėžio (paslauga atliekama 50 - 69 m. moterims vieną kartą per 2 metus); priešinės liaukos vėžio ankstyvosios diagnostikos (paslauga atliekama 50 - 69 m. vyrams vieną kartą per 2 metus); asmenų priskirtinų širdies ir kraujagyslių ligų didelės rizikos grupei, atrankos ir priemonių programa (paslauga atliekama 40 - 55 m. vyrams, 50 - 65 m. moterims vieną kartą per metus); storosios žarnos vėžio ankstyvosios diagnostikos programa (paslauga atliekama nuo 50 – 74 m. vieną kartą per 2 metus). Vaikų dantų dengimo silantinėmis medžiagomis programa. Rekomenduojama 6-13 metų amžiaus vaikams, paslaugas teikia gydytojai odontologai.

- Poliklinikos darbuotojams mokamos paslaugos teikiamos Kolektyvinėje sutartyje numatyta tvarka.

- Sudarant sutartis su įmonėmis, įstaigomis, organizacijomis, pateikiant pasiūlymą paslaugai viešųjų pirkimų konkursams, gali būti taikomos sutartinės kainos.

5. Daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo.

Poliklinikai suteikti įgaliojimai priimti savarankiškus sprendimus, susijusius su sveikatos priežiūros paslaugų teikimu, tame tarpe ir mokamų paslaugų teikimu, personalo valdymu, įstaigos lėšomis įsigyto turto valdymu, viešųjų pirkimų organizavimu. Teisės aktuose numatyta mokamų ir nemokamų paslaugų teikimo tvarka yra aiškiai reglamentuota, nereikalaujanti papildomo derinimo su kitomis valstybės ar savivaldybės įstaigomis ir (ar) nereikalaujanti kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo.

6. Naudojama valstybės ar tarnybos paslaptį sudaranti informacija.

Poliklinikos veikla nėra susijusi su informacijos įslaptinimu ar įslaptintos informacijos panaudojimu, o turima bei valdoma informacija nelaikytina valstybės ar tarnybos paslaptimi.

7. Anksčiau atlikus korupcijos rizikos analizę, buvo nustatyta veiklos trūkumų.

Per analizuojamą laikotarpį Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba nėra atlikusi korupcijos rizikos analizės VšĮ Klaipėdos miesto poliklinikoje.

IŠVADA:

Išanalizavus mokamų paslaugų teikimo tvarką Poliklinikoje galima teikti, kad korupcijos pasireiškimo tikimybė yra minimali.

Vyriausioji gydytoja

Loreta Venckienė